

ULKOTARJOILUALUEET JA TERASSIT

Tämä ohje määrittelee ulkotarjoilualueiden ja terassien sijoittamisessa ja kaupunkikuvallisuudessa huomioitavia asioita sekä niiden luvan tarvetta.

Terassilla tarkoitetaan kahvilan, ravintolan tai muun liiketilan edessä sijaitsevaa kalustettua ulkotarjoilualueetta, jolla on toiminnallinen yhteys liiketilaan. Kaikkien, jotka käyttävät kaupungin omistamaa katualuetta tai yleistä aluetta on tehtävä vuokrasopimus maankäytöstä. Sopimuksen valmistelee kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus ja sopimus tulee toimittaa ulkotarjoilualueet@turku.fi.

Parkletilla tarkoitetaan pysäköintiruutua, joka otetaan tilapäisesti muuhun käyttöön. Pysäköintiruudun läheinen liiketila voi vuokrata alueen parklet-käyttöön kesäkaudeksi eli huhti-syyskuuksi.

Terassi saattaa sijaita kaupungin omistaman tontin sijaan myös yksityisellä tontilla. Näillä tonteilla terassialueen käyttämisestä on sovittava alueen omistajan tai haltijan kanssa. Tämän kortin ohjeita on kuitenkin noudatettava näissäkin tilanteissa.

Terassia ei voi perustaa, jos se haittaa julkisen kaupunkitilan käyttöä, pääsyä kiinteistöön, esteettömyyttä tai liikenneturvallisuutta.

Terassin tulee olla paikan henkeen sopiva. Kalusteiden tulee olla kevyitä ja siroja; helposti siirreltäviä ja pinottavia tai muulla tavoin varastoitavia. Kaikki kalusteet ja mainokset tulee pysyä vuokrattavalla alueella. Ohikulkua tai alueen muuta käyttöä haittaavia rakennelmia ei sallita. Kun terassi sijoitetaan katualueelle, on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulun, pyöräilyn ja muun ajoneuvoliikenteen turvallisuuteen ja toimivuuteen.

SISÄLLYS

ULKOTARJOILUALUEET JA TERASSIT	1
MITÄ VAADITAAN TERASSIN PERUSTAMISEEN?	2
SUUNNITTELU JA TOTEUTUS OHJEET	2
WC-TILAT	3
AUKIOLOAJAT ANNISKELULUPA JÄTEHUOLTO	3
LUVAN HAKEMINEN	4
HAKEMUKSEN LIITTEET LUPAPÄÄTÖKSEN JÄLKEEN LISÄTIETOJA	5
	6

MITÄ VAADITAAN TERASSIN PERUSTAMISEEN?

- ✓ Tee hakemus sopimuksen laatimiseksi kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden kanssa terassialueen vuokraamisesta, kun terassi sijaitsee kaupungin katualueella tai muulla yleisellä alueella. Hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa pohjapiirustus, jossa näkyy asiakaspaikkamäärä ja alueen raja-
aus.
- ✓ Selvitä, onko elintarvikelain mukainen hakemus elintarviketoiminnasta tarpeen. Tarvittaessa haetaan anniskelulupa.
- ✓ Saatat tarvita rakennusvalvonnan luvan, jos terassi liittyy pysyviä tai kiinteitä rakenteita. Esimerkiksi lasitettu terassi tai katos saattaa vaatia luvan rakennusvalvonnasta

SUUNNITTELU- JA TOTEUTUSOHJEET

- Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden **tulee aina olla vähintään 210 cm**. Vilkkailla kulkupaikoilla katualueen vapaa kulkuleveys arvioidaan tapauskohtaisesti vuokrahakemuksen yhteydessä.
- Keskusta-alueen terassialueet tulee toteuttaa olemassa olevaan katutasoon. Erilliset pohja-, katos- pergola-, tai muut rakenteet eivät ole sallittuja.
- Terassialueen raja-
aus tulee tehdä kevyillä alle 90 cm korkeilla aidoilla esim. köysi- tai avonaisilla metallikaiteilla. Rajauksen tulee olla näköesteisen havaittavissa. Terassien umpinaista rajaamista ei sallita keskusta-alueella. Kaiteisiin ei sallita peittäviä suojakankaita tai banderolleja. Jos rajauksessa käytetään istutusastioita, niiden tulee olla helposti siirrettäviä. Istutusten tulee sopia kokonaisuuteen ja niitä tulee hoitaa. Kaikki rakenteet tulee sijoittaa sopimuksessa määritellyn terassialueen sisäpuolelle.
- Keskusta-alueella terassin kattamiseen tulee käyttää irrallisia päivänvarjoja. Erytistapauksissa voidaan sallia myös muunlainen, esimerkiksi tiettyä paikkaa varten suunniteltu suoja. Tuotteiden mainostamista aurinkosuojissa ei hyväksytä. Päivänvarjojen tulee sopeutua muodoltaan, väritykseltään ja rakenteeltaan ympäristöön. Mikäli tarjoilualue on ruokaravintolakäytössä niin ruokailulle varattu alue tulee kattaa varjoin.

- Suositeltavia kalustemateriaaleja ovat puu ja metalli. Pääsääntöisesti valkoisia muovikalusteita ei sallita.
- Ulkona sijaitsevan mahdollisen tarjoilupisteen tulee olla "tiskimäinen" ja katokseton. Se tulee olla varastoitavissa tai suojattu yöajaksi.

WC-TILAT

Mikäli asiakaspaikkoja on enemmän kuin 6, tulee asiakkaiden käytössä olla wc-tila. Terveysviranomaisen arvioi wc-tilojen riittävyttä terassilaajenuksissa tarvittaessa tapauskohtaisesti. Kun alueella on anniskelua, niin miehille ja naisille on osoitettava erilliset wc-tilat.

Asiakaspaikkojen määrä	naiset istuin	miehet istuin + urinaali
korkeintaan 6	ei tarvita	ei tarvita
7-25	yksi yhteinen	yksi yhteinen
26-50	1	1
51-100	2	1+1
101-150	3	1+2
151-200	3	2+2
201-250	4	2+3
251-300	4	2+4
301-400	5	3+4
> 400	tapauskohtaisesti	tapauskohtaisesti

AUKIOLOAJAT

Asuinkiinteistöjen läheisyydessä terassien aukioloaika on rajattu klo 07.00–22.00 välille.

ANNISKELULUPA

Ravintemäliikkeelle mahdollisesti myönnetty anniskelulupa ei automaattisesti ulotu terassialueelle. Anniskeluluvan myöntää hakemuksesta Lounais-Suomen aluehallintovirasto.

JÄTEHUOLTO

Terassin jätehuollon tulee toimia ravintolan tiloissa ja se tulee järjestää mahdollisimman huomaamattomasti.

LUVAN HAKEMINEN RAKENNUSVALVONNASTA

Ulkotarjoilualueelle ei haeta erillistä lupaa rakennusvalvonnasta, jos se tehdään edellä mainittujen ohjeiden mukaisesti ja siinä ei ole kiinteitä rakenteita.

Rakentamislupa vaaditaan, jos terassialueella on:

- yli 90 cm korkea aita
- rakenteita, jotka on kiinnitetty maahan tai terassin yhteydessä olevaan rakennukseen
- kiinteitä seinämiä tai katoksia
- pinnan kaltevuuden vuoksi rakennettu tasanne, joka vaatii kaiteen
- suurehko tai kiinteä tarjoilupiste
- rakennuksia (vajoja tai vastaavia suljettuja rakenteita)
- viemäröintejä vaativia rakennelmia kuten WC
- suurikokoisia valomainoksia

Tarvittaessa lupaa haetaan sähköisessä lupa-asiointipalvelussa [ePermitissa](#). Luvan hakemisen yhteydessä on ilmoitettava hankkeen pää- ja rakennussuunnittelija sekä vastaava työnjohtaja.

LUPAHAKEMUKSEN LIITTEET

Mikäli rakentamislupa tarvitaan niin hakemuksen liitteenä tulee toimittaa seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

1. Pääpiirustukset (asemapiirros sekä pohja- ja julkisivupiirustus)
 - Asemapiirustus mittakaavassa 1/200 piirrettynä kantakarttapohjalle:
 - terassialueen sijainti, vuokra-alueen rajaus ja tarkat mitat
 - korkeusasemat
 - asiakaspaikkamäärä (sisätilan paikkamäärä eriteltynä)
 - wc-tilojen lukumäärä
 - jätepiteiden sijainti ja tyhjennysperiaate
 - katualueelle jäävä vapaan kulkuväylän mitta. Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden tulee aina olla vähintään 210 cm.
 - kulkureitit, sisäänkäynnit sekä katualueella mahdollisesti olevat puut, valaisimet ja muut rakenteet sekä kaivot.
 - Pohjapiirustus ja julkisivupiirustus mittakaavassa 1/50 tai 1/100:
 - terassialue mitoitettuna liikehuoneistoineen kokonaisuudessaan
 - kalusteet ja varusteet, aurinkovarjot, seinäkkeet, istutukset, mainokset, aidat, kulkureitit, sisäänkäynnit ja katualueella mahdollisesti olevat puut ja muut esteet sekä kaivot ja liittyminen ympäröiviin rakenteisiin, käytettävät materiaalit ja värit
 - asiakaspaikat
 - wc-tilat ja saavutettavuus
 - mahdolliset tarjoilupisteet terassialueella

Suunnitelmat tulee teettää pätevällä suunnittelijalla. Hankkeen vaativuusluokka on keskusta-alueella rakennussuunnittelijan osalta vaativa. Tämä tarkoittaa, että hankkeen suunnittelijan on oltava arkkitehti tai rakennusarkkitehti. Edellytetyt pää- ja rakennussuunnittelija sekä vastaavatyönjohtaja voivat olla sama henkilö. Kuhunkin piirustukseen on sisällyttävä nimiö, joka sisältää suunnitelman yksilöintitiedot ja tiedot suunnittelijasta. Lupapiirustuksista tulee ilmetä rakennuspaikka ja toimenpiteet yksiselitteisesti.

2. Valokuvia tai piirroksia kaikista sijoitettavista kalusteista ja rakenteista.
3. Selvitys rakennuspaikan hallinnasta
 - Kun terassi sijoittuu kaupunginomistamalle alueelle, tarvitaan vuokrasopimus kaupungin kanssa. Elinvoiman palvelukokonaisuuden yrityspalveluista tulee pyytää sopimusta maankäytöstä.
4. Naapurien kuuleminen (voidaan kuulla myös viranpuolesta). Terassialueen naapureita ovat kaikki kiinteistöt (tontit), jotka rajautuvat terassialueen läheisyyteen kadun molemmin puolin ja ne kiinteistöt, joihin terassin sijoittamisella on muuten vaikutusta.
5. Mahdollista ennalta-aloitusta varten takaussitoumus.
6. Muut liitteet, kuten asiamiehen/suunnittelijan valtakirja.

LUPAPÄÄTÖKSEN JÄLKEEN

Tilaa käyttöönottokatselmus alueen tarkastusinsinööritä.

LISÄTIETOA

[RakL42§](#) (rakentamisluvan varaiset toimenpiteet)

[Turun kaupungin rakennusjärjestys](#)

Turun rakennusvalvonnan ohje, helmikuu 2026

Turun kaupunki
Rakennusvalvonta

rakennusvalvonta@turku.fi